

capitolul 1

lacul iubita

Ultima clasă de liceu e începută.

E începută sună mai cool decât exprimarea mai obișnuită *a început*, pentru că, dac-o spui cum trebuie, pari unicul cavaler supraviețuitor ce-i transmite veștile îngrozitoare unui rege ostenit care-și contemplă înfrângerea, trecându-și mâna fără vlagă peste fața îngrozită. *Ultimul atac este început, Majestate. Prăbușirea Casei Li este începută.*

Apropo, în acest scenariu eu sunt regele și-mi trec mâna peste fața îngrozită.

Pentru că ultimul an de liceu este început.

Uneori, mă uit în trecut, cu șase luni în urmă, la zilele de glorie ale clasei a unsprezecea. Cum țopăiam pe pajiște după ce-am dat examenele PSAT: un fel de simulare pentru SAT, ale cărei rezultate în Playa Mesa, California, Statele Unite ale Americii, sunt folosite pe scară largă ca să se stabilească dacă un exemplar tânăr din specia umană este apt pentru intrarea la o instituție de educație de nivel superior.

Dar examenele PSAT?

O simplă încercare, cântam noi, cei tineri. Nu face nici cât un rahat, Majestate!

Cum leneveam în căldura soarelui, împărtășind glume despre un pasaj din exercițiul de înțelegere a unui text scris ce avea drept subiect experimentul care testa dacă pentru câini e mai ușor să răstoarne o cutie (mai ușor) pentru a obține mâncare sau să tragă de o sfoară (mai greu). În funcție de pasaj și de rezultatele din figura 4, câinii erau:

- A) mai capabili să îndeplinească sarcina cu sfoara decât pe cea cu cutia?
  - B) mai frustrați de sarcina cu sfoara decât de cea cu cutia?
  - C) mai predispuși să-i urască pe îngrijitorii lor umani pentru că le dau asemenea sarcini absurde, adică, dă-ne de mâncare într-un nenorocit de castron pentru câini ca un om normal?
- Sau
- D) mai predispuși să-și treacă o labă peste fața îngrozită?

Răspunsul era D.

Când a sosit Ziua Rezultatelor, am descoperit că am obținut un punctaj de 1400 de puncte dintr-un maxim de 1520, cu un procentaj de 96%. Asta mi-a câștigat multe palme spontane și puternice bătute cu prietenii, dar mi s-a părut că sunau ca niște palme – pac! pac! pac! – ce loveau ușa sigilată a unei cripte.

Ținta era 1500.

Când le-am spus Mamei-și-Tatei, s-au holbat la mine cu milă și surprindere, de parc-aș fi fost o vrăbiuță moartă-n parc. Iar Mama, pe bune, chiar a spus:

Nu-ți face griji, noi tot te iubim.

Mama a rostit cuvintele *Te iubesc* exact de două ori în viața mea. Odată pentru rezultatul de 1400 de puncte, iar altădată când a sunat după înmormântarea mamei ei în Coreea, pe când aveam zece ani. Eu și Hanna n-am mers. Tata era la Magazin; nici el nu s-a dus.

Privind retrospectiv, e straniu că nu ne-am dus toți.

În secret, privind retrospectiv: mă bucur că nu m-am dus. Am întâlnit-o pe bunica doar o dată, când aveam șase ani. Ea nu vorbea engleză, eu nu vorbeam coreeană.

Așa că, privind retro-retrospectiv, poate că nu-i atât de straniu că noi trei n-am participat.

Tata a rostit cuvintele *te iubesc* de exact zero ori în toată viața mea.

Hai să ne întoarcem la rezultatul de la PSAT.

Ca indicator, semnal, prevestire, vestitor și multe alte cuvinte din ghidul de studiu al vocabularului pentru PSAT, acum inutil, un punctaj de 1500 ar însemna probabil că la examenul real SAT aș fi suficient de meseriaș încât să atrag atenția celor de la Harvard, Școala Numărul Unu de pe tot Teritoriul Statelor Unite, după spusele Mamei-și-Tatei.

Un punctaj de 1400 înseamnă probabil c-o să re-ușesc doar să intru la Universitatea Berkeley din California, ceea ce în mintea Mamei-și-Tatei reprezintă un premiu trist, de consolare, în comparație cu Harvardul. Și uneori, timp de o nanosecundă, strangularea creierelor lor mă face și pe mine să gândesc că:

Berkeley e nașpa.

Hanna, sora mea mai mare, a inventat sintagma *strangularea creierului*, care-i ca atunci când un

adversar te strangulează în ring și creierul nu ți se mai oxigenează. Hanna locuiește în Boston, aproape de celălalt Berkeley, Colegiul de Muzică Berklee.

De fapt Berklee este școala la care visez eu să merg. Însă Mama-și-Tata au respins deja ideea asta. *Muzică? Cum câștigi bani? Din ce mănânci?*

Cele două prenume ale Hannei sunt Hanna Li (număr de litere: șapte) și Ji-Young Li (nouă). Tata a numit-o Hanna Li după Honali, un personaj din „Puff, dragonul magic”, un imn foarte popular din anii 1960 dedicat marijuanei, dar deghizat în cântec pentru copii. Piesa s-a strecurat la orele de engleză din liceu, în Seulul anilor 1970. Tata n-a fumat iarbă niciodată în viața lui. Habar n-avea ce fredona.

Hanna e cea mai mare. Ea a făcut totul cum trebuie. Mama-și-Tata i-au spus să învețe din greu, așa c-a avut 10 pe linie. I-au spus să se ducă la Harvard, așa că asta a făcut și a absolvit cu onoruri. A continuat la Drept, tot la Harvard, și a absolvit cu rezultate atât de bune, încât au propulsat-o într-o slujbă la compania Eastern Edge Consulting, în centrul orașului, în detrimentul unor colegi de aceeași vârstă. Eastern Edge Consulting este o firmă specializată în negocierea de brevete ridicol de scumpe pentru companii din domeniul tehnologiei, care valorează miliarde de dolari. Acum, din biroul ei de-acasă, aflat la înălțime în cartierul Beacon Hill, se ocupă, printre altele, și de capitalul de risc. În timpul săptămânii, se îmbracă în costume cu pantalon foarte scumpe; în weekend, poartă rochii casual (dar tot foarte scumpe). Ar trebui să apară pe coperta unei reviste de călătorii de afaceri sau ceva de genul.

Dar apoi Hanna a făcut singurul lucru greșit. S-a îndrăgostit.

Să te îndrăgostești nu-i ceva greșit în sine. Însă dacă e vorba despre un băiat negru, devine o problemă suficient de mare încât să anuleze tot ce-a făcut bine în toată viața ei. Băiatul acela i-a dat Hannei un inel, pe care Mama-și-Tata nu l-au văzut și pe care s-ar putea să nu-l vadă niciodată.

Într-o altă familie, poate pe altă planetă, băiatul acela negru ar fi fost adus acasă în vacanța de vară, ca să cunoască familia, și noi toți i-am fi rostit numele în aer liber: *Miles Lane*.

Dar noi ne aflăm pe planeta aceasta, iar Mama-și-Tata sunt Mama-și-Tata, așa că Hanna nu va veni acasă la vară. Mi-e dor de ea. Totuși, înțeleg de ce nu va veni. Chiar dacă asta înseamnă că mă va lăsa cu ochii-n soare și nu voi avea cu cine să râd de lume.

Ultima dată când ea a venit acasă a fost de Ziua Recunoștinței, cu doi ani în urmă. Era la o Adunare. Era rândul familiei Chang să fie gazde. Nu sunt sigur de ce a făcut ce-a făcut în seara aia. *Mă întâlnesc cu un băiat*, a spus ea. *Și el este Alesul*.

Apoi a întins telefonul cu o poză cu Miles, ca Mama-și-Tata și toată lumea prezentă s-o vadă. A fost ca și cum ar fi rostit o vrajă de Tăcere. Nimeni n-a mai zis nimic.

După un minut interminabil, ecranul telefonului s-a închis de la sine.

Mama-și-Tata s-au dus la ușă, s-au încălțat și au așteptat cu ochii în jos să venim și noi. Am plecat fără să dăm nicio explicație – nici nu era nevoie –, iar în

dimineaua următoare Hanna a dispărut înapoi la Boston, cu patru zile mai devreme. Un an mai târziu, după șase sau șapte Adunări fără Hanna, Ella Chang a îndrăznit să spună cu voce tare cuvântul *renegată*.

Iar viața a mers mai departe. Mama-și-Tata au încetat să mai vorbească despre ea. S-au comportat de parcă Hanna s-ar fi mutat într-o țară străină cu care nu existau forme moderne de comunicare. Ori de câte ori eu îi pomeneam numele, ei pur și simplu – pe bune, fără exagerare – își fereau privirea și nu mai scoteau o vorbă până n-o lăsăm baltă. După o vreme, n-am mai insistat.

La fel a făcut și Hanna. Răspunsurile ei la SMS-uri s-au rărit – n-au mai fost zilnice, ci o dată la două zile, apoi o dată la săptămână și tot așa. Este modul în care acționează renegarea. Nu-i ca o sentință finală anunțată în timpul unui proces de către un tribunal de familie. Este o formă graduală de neglijare. Pentru că Mama-și-Tata au renunțat la Hanna, Hanna a decis și ea să renunțe la ei. Înțeleg asta.

Dar eu n-am renunțat niciodată la ea. Nu încă.

E înfricoșător să vezi pe cineva drag cum dispăre din viața ta.

Vorbesc mult despre Hanna cu Q. El este cel mai bun prieten al meu, iar eu sunt la fel pentru el.

Sunt veșnic recunoscător lui Q pentru răbdarea pe care o are cu mine, fiindcă nu-mi pot imagina că se simte prea confortabil să audă că Mama-și-Tata n-au acceptat un băiat cu pielea de aceeași culoare ca a lui.

Numele lui întreg este Q Lee. El e Lee, iar eu sunt Li. Ca doi frați din mame coreene și afro-americane. Părinții lui, domnul și doamna Lee, sunt oameni normali, care

par mereu uimiți că au dat naștere unui fiu atât de megatocilar. Q are o soră geamănă pe nume Evon, care arată atât de bine, încât de-abia mă pot uita la ea. Când spui Evon Lee, spui *ruptă din rai*.

Litera Q din numele lui nu reprezintă nimic. El s-a hotărât să-și ia alt nume acum două luni, când a implinit optsprezece ani. Numele lui la naștere a fost Will. Will Lee.

Arată-ne puțulica¹, Will Lee! obișnuiau copiii să-i strige.

Da, Q, bună alegere, schimbarea numelui!

Ca majoritatea tocilarilor, eu și Q ne petrecem timpul vizionând filme obscure, jucând jocuri video, deconstruind diferitele absurdități ale realității și așa mai departe. Foarte rar vorbim despre fete, pentru că nu prea avem material. Niciunul dintre noi n-a avut vreodată prietenă. Cel mai mare pas pe care l-am făcut pe tărâmul fetelor a fost când am sărutat-o din greșeală pe Gina Iforget pe când jucam „Sticluta“, în clasa a XI-a. Trebuia s-o sărut pe obraz, dar nici eu, nici ea n-am nimerit și ne-am sărutat pe buze. Ooo-ooo-ooo!

Singurul moment și loc în care aducem măcar pe departe vorba despre fete este când se întâmplă să ne aflăm pe malul Lacului Iubita.

Lacul Iubita este la Westchester Mall, cel mai mare mall din comitatul Orange. Dintr-un motiv necunoscut, ușile rămân deschise mult după miezul nopții și după ce toate magazinele s-au închis. Mallul devine un spațiu

---

¹ Joc de cuvinte intraductibil, în engleză, în original, bazat pe omofonia dintre willy („puțulică“) și Will Lee (n.r.).

frumos și pustiu, învăluit într-o liniște apocaliptică, de care nimeni din sudul Californiei nu pare să fi aflat.

Doar doi agenți de pază patrulează cei aproximativ 300 000 de metri pătrați incredibili de mall părăsit. Se numesc Camille și Oscar. Ne cunosc pe mine și pe Q și înțeleg că nu, noi nu suntem împreună, ci suntem numai doi tipi cu idei ciudate referitoare la petrecerea timpului.

Lacul Iubita este o fântână în Atriul de Cristal din Westchester Mall, de lângă magazinul de retail Nordstrom. Este o structură joasă și lustruită, formată din unghiuri moderniste simple, pe care se află o plăcuță șic din alamă ce anunță: NU BEȚI – APĂ RECICLATĂ. Deasupra, muzică jazz compusă de necunoscuți răspândește arpegii ce reverberează în spațiul cavernos.

Îl numesc Lacul Iubita pentru că mă gândesc că, dacă i-aș face suficiente dezvăluiri și i-aș aduce ofrande, din suprafața sclipitoare se va ridica o fată ce-mi va întinde mâna.

Eu și Q stăm turcește pe o bordură din piatră de culoarea ciocolatei, lângă această fântână. Privim cum bolborosește apa dintr-un bazin octogonal aflat în vârf, iese printr-un pieptene de piatră și coboară pe trepte decalate în bazinul de jos, în care monedele strălucesc precum paietele.

Scotocesc în rucsacul meu de la surplusurile armatei; îmi scot Tascamul, un dispozitiv drăguț, nu mai mare decât o telecomandă TV, și înregistrez sunetul: de frecvență joasă, ca o melasă, bogat în zgomot roz și presărat cu câte un „puip” făcut de bulele mari. Practic, o frază muzicală completă în sine. Opresc recorderul și-l pun bine, astfel încât eu și Q să putem discuta.

— Trăsături ideale la o femeie, spun eu. Începe tu.

— Să vorbească cel puțin două limbi străine, zice Q, aprijinindu-și bărbia în pumni.

— Și? întreb eu.

— Să cânte la oboi la nivel profesionist.

— Q!

— Profesoară de facultate de top ziua, rebelă a bale-
tului noaptea, spune el.

— Presupun că lista asta nu se bazează pe realitate.

— Un băiat are dreptul să viseze, nu?

E cam greu să-l aud din cauza zgomotului alb de lângă Lacul Iubita și tocmai de aceea cred că în locul asta mi-e ușor să vorbesc despre subiecte precum fata ideală. E ca și cum vorbim tare cu noi înșine, dar față în față unul cu celălalt.

— E rândul tău, spune Q.

Mă gândesc. Prin minte mi se derulează o sută de chipuri, toate drăguțe în feluri diferite. O mie de combinații de posibilități. Fiecare om are ceva frumos în suflet, dacă te uiți cu atenție. Mulți sunt așa. Odată am tăiat o ceapă și am descoperit că inelele se apăsaseră reciproc și formaseră în mijloc o inimă perfectă. Odată...

— Frank? Trebuie să-ți miști gura ca să vorbești.

— O să vorbesc, spun eu. Adică...

Q se uită la mine și așteaptă.

— În esență, cred că trebuie să fie bună la suflet, asta-i cel mai important.

— Adică fără răutăcisme, spune Q arcuind sprânce-
nele. Am înțeles.

— Și ar trebui să mă facă să râd.

— Mai ai și alt criteriu vital? întreabă el.

Mă gândesc. Orice altceva – hobbyuri, gusturi muzicale, simț al modei – nu pare să aibă prea mare importanță. Așa că dau din cap că nu.

Q ridică din umeri spre fântână.

— E super romantic, adică într-un mod fundamental.

— Fundamental, spun eu.

Câteva clipe, rămânem amândoi cu ochii ațintiți asupra fântânii. Apoi închei vizita noastră la Lacul Iubita cu scormonitul ritualic în buzunarul din față al jeanșilor, pentru a extrage monedele sacre, una pentru mine, una pentru Q. Q o azvârle pe-a lui cu un părțâit din buze. Pe a mea o strâng puțin și o arunc ușor în apă – pleosc! Monedele se alătură maldărului scufundat de dorințe amestecate: note bune la școală, promovări la serviciu, visuri legate de loterie și, mai presus de toate, iubire.

Nimeni nu se ivește din apa strălucitoare.

Q nu știe, dar am omis, în secret, un criteriu pentru femeia mea ideală. Este unul pe care prefer să nu-l rostesc cu voce tare, chiar dacă mă îngrijorează cel mai mult.

Pentru mine, femeia ideală ar trebui, probabil, să fie coreeano-americană.

Nu-i absolut necesar. Nici c-ar putea să-mi pese mai puțin. Ar face însă lucrurile mai ușoare.

Până acum, am încercat cu degetul balta întâlnirilor de numai de două ori, iar de fiecare dată ceva m-a oprit să plonjez în ea. O paralizie. Cred că se datorează faptului că nu știu ce-ar fi mai rău: să mă întâlnesc cu o fată pe care părinții mei o urăsc sau să mă întâlnesc cu o fată pe care părinții mei o iubesc. Să fiu ostracizat sau să fiu supus micromanagementului.

Apoi iau în considerare faptul că persoanele coreano-americane reprezintă doar 1% din populația Republicii California; din ele, 12% sunt fete de vârsta mea, ceea ce ar însemna un fond de potențiale prietene cu numai o fată pe opt kilometri pătrați. Dacă le elimin pe cele care au prieteni, pe cele cu care nu m-aș înțelege și – mai rău – dacă adaug criteriile Femeii Ideale, fondul devine și mai sărac. Lacul Iubita se micșorează până devine cât un degetar.

Așa că, pentru moment, las deoparte noțiunea de fată ideală. Îmi dau seama c-am lăsat-o de ani buni.

- Un băiat are dreptul să viseze, spune Q.
- Un băiat are dreptul să viseze, repet eu.